

چهارم: رمی جَمَره ی عقبه

چهارم: رمی جَمَره ی عقبه

۴۹۲ م - چهارمین عمل واجب حج و نخستین عمل از اعمال مِنّا، رمی جَمَره ی عقبه در روز عید - دهم ذی الحجه - است.

۴۹۳ م - رمی جمره باید با شرایط زیر انجام شود:

۱. نیت، به گونه ای که در نیت احرام بیان شد.

۲. با «ریگ» باشد و کوچک تر از ریگ (شن) یا بزرگ تر از آن (سنگ) نباشد.

۳. در صورت امکان بین طلوع تا غروب خورشید انجام شود.

۴. ریگها به جَمَره برخورد کند ؛ بنابراین اگر برخورد نکند یا گمان شود برخورد کرده است، کافی نیست و باید ریگ دیگری زده شود و رسیدن ریگها به دایره ی پیرامون جَمَره، بدون برخورد به آن، کافی نیست.

۵. هفت ریگ به جمره بزند.

۶. پرتاب ریگها پی در پی باشد ؛ پس اگر همه را یکباره پرتاب کند، فقط یک بار محسوب میشود.

۴۹۴ م - با توجه به اینکه اخیراً بر عرض جَمَره از سوی مکه و مشعر اضافه نمودند (که ظاهراً جای جَمَره قدیمی در وسط آن قرار دارد) اگر بتواند جای جَمَره قدیمی را بشناسد و آنرا رمی کند، باید همانجا را رمی کند، و اگر شناختن جای جَمَره قدیمی یا رمی آن برای او حرج و مشقت شدید داشته باشد، هر جای جَمَره فعلی را رمی کند کافی است.

۴۹۵ م - رمی از طبقه ی بالا جایز است، هر چند رمی از همکف احوط است.

۴۹۶ م - ریگ باید ویژگی های زیر را داشته باشد:

۱. از محدوده ی حرم باشد ؛ پس اگر از بیرون حرم برداشته شده باشد، کفایت نمیکند.

۲. یکر باشد ؛ یعنی پیشتر، حتی در سالهای گذشته کسی با آن رمی صحیح انجام نداده باشد.

۳. مباح باشد ؛ بنابراین رمی با ریگ غصبی یا ریگی که شخص دیگر جمع کرده، بدون اجازه ی او صحیح نیست اما پاک بودن ریگ ها شرط نیست.

۴۹۷ م - زنان و ناتوانان که اجازه دارند شب عید از مشعر به منا بروند، در صورت ناتوانی از انجام رمی جَمَره ی عقبه در روز عید، میتوانند رمی را شب عید انجام دهند ؛ بلکه به طور کلی همه ی زنان میتوانند شب عید رمی کنند به شرط آنکه رمی برای حجّ خودشان، هر چند حجّ نیابتی، باشد ؛ ولی اگر برای رمی کسی نایب شده باشند، بنا بر احتیاط واجب رمی آنها در شب صحیح نیست هر چند از رمی در روز عاجز باشند ؛ اما همراهان آنان اگر خود معذور باشند، میتوانند جَمَره ی عقبه را شب عید رمی کنند، در غیر این صورت، لازم است روز عید رمی کنند.

۴۹۸ م - غیر از زن که رمی شب عید وظیفه ی اختیاری او است، کسی که از رمی در روز عید معذور است، میتواند شب عید یا شب یازدهم رمی کند ؛ همچنین کسی که از رمی در روز یازدهم یا دوازدهم ذی الحجه معذور است، میتواند شب قبل یا شب بعد از آن رمی کند.

استفتائات رمی جمرات

۴۹۹س- هنگام رمی یا پیش از آن، یک ریگ استفاده شده در کیسه ی ریگ ما می افتد و با ریگهای استفاده نشده مخلوط و مشتبه میشود ؛ آیا همین که هشت ریگ به جمره بزنی که یکی از آنها احتمالاً ریگ استفاده شده است، کافی است؟

ج: رمی صحیح است.

۵۰۰س- کسی که بعد از ظهر عید قربان - که جمره عقبه خلوت است - خودش قادر است رمی کند، آیا می تواند برای رمی در صبح عید نایب بگیرد؟ در صورتی که بخواهد خودش هنگام عصر رمی کند موفق به قربانی در روز عید نمی شود، آیا برای اینکه بتواند روز عید قربانی کند می تواند صبح برای رمی جمره نایب بگیرد؟ با این که عصر شخصاً قادر بر آن است؟

همچنین کسی که چندین سال صبح روز عید برای رمی نایب گرفته با اینکه عصر خودش قادر به رمی بوده است اکنون تکلیفش چیست؟

ج: با فرض تمکن از رمی در ساعتی از روز ولو در ساعات عصر یا حتی در شب، نایب گرفتن صحیح نیست. ولی اگر مایوس از برطرف شدن عذر بوده و برای رمی نایب گرفته، و اتفاقاً عذرش بعد از عمل نایب برطرف شده، عمل نایب مجزی است، و اعاده بر او لازم نیست. و نسبت به سالهای گذشته اگر نایب گرفتن به نحو غیر صحیح بوده، باید تدارک کند.

۵۰۱ س- با توجه به توسعه ای که اخیراً در جمرات ایجاد شده، وظیفه، مخصوصاً با چهل به قسمت اصلی، چیست؟ آیا رمی همه ی قسمت‌ها کافی است؟

ج: اگر بدون مشقت ممکن است، باید قسمتی را که در محلّ ستون قبلی قرار دارد رمی کند و اگر جستجوی محلّ آن یا رمی به آن مشقت دارد، میتواند هر نقطه ی دیوار را رمی کند.

۵۰۲ س- با توسعه اخیر جمرات، اگر قسمتی از ستون جمره عقبه، خارج از منی باشد، با فرض صدق جمره بر مجموع دیوار، آیا رمی آن قسمت صحیح است؟

ج: در صورت یقین به خروج قسمتی از جمره توسعه یافته از منی، احوط رمی نقطه ای از قسمتی است که از منی خارج نیست.

۵۰۳ س- با توجه به اینکه بانوان میتوانند رمی روز دهم را شب انجام دهند، آیا حتماً باید شب عید باشد یا شب یازدهم نیز جایز است؟ در صورتی که حجّ زن نیابتی باشد، حکم چیست؟

ج: در صورت تمکن باید شب عید جمره ی عقبه را رمی کند، مخصوصاً اگر حجّ نیابتی باشد و تأخیر تا شب یازدهم صحیح نیست و نیز میتواند روز دهم - روز عید - رمی کند.

۵۰۴ س- آیا در صورت وجود خطر جانی برای مُحرم در رمی روز عید قربان، رعایت ترتیب بین اعمال عید قربان لازم است یا میشود ترتیب اعمال روز عید را رعایت نکرد؟

ج: اگر این خوف در تمام طول روز عید ادامه داشته باشد، میتواند ترتیب را رعایت نکند ؛ بلکه در این صورت بنا بر احتیاط واجب، باید قربانی و حلق را از روز عید به تأخیر نیندازد.